

Erityisesti isä — vertaistuki on kaivattu tukimuoto

Risen Kuopion kampuksella aloitti syksyllä 2016 jo kuudes isävertaisryhmä. Syksyn ryhmä käynnistyi yhdyskuntaseuraamustoimistossa ja koostui sekä yhdyskuntaseuraamusten suorittajista että Kuopion vapauttamisyksikössä vankeusrangaistustaan suorittavista isistä.

Samoihin aikoihin aloitti suljetun vankilan puolella oma isäryhmä. Ryhmän tavoitteena on luoda mahdollisuus tulla kohdaksi ensisijaisesti isänä ja edesauttaa siten osaltaan rikoksettomuutta tukevan identiteetin vahvistumista. Ryhmässä käsitellään mm. isyyteen, vanhemmuuteen, omaan lapsuuteen, tuomioon, päihteisiin, tunteisiin ja vuorovaikutukseen liittyviä teemoja. Risen keskushallintoyksikön päätöksellä ryhmään osallistumisella voi suorittaa myös yhdyskuntapalvelun tunteja.

ISÄT KAIPASIVAT TUKEA

Ohjattu isävertaistukiryhmä on kehitetty yhteistyössä Kehittämiskeskus Tyynelän kanssa. Vuonna 2013 Tyynelä sai Raha-automaattiyhdistykseltä rahoituksen Erityisesti isä -projektiin (2013–2016). Projektin tavoitteena on ollut lisätä ja vahvistaa päihteitä käyttävien isien osallisuutta vanhemmuuteen ja isyyteen erilaisissa vanhemmuuden tilanteissa ja perhe-
muodoissa.

Projekti toimii viidellä eri paikkakunnalla Itä- ja Keski-Suomessa. Projektin alussa haastateltiin kohderyhmään kuuluvia isäiä. Heistä osa nosti esille, että yksi merkittävistä isyyteen vaikuttavista tekijöistä heidän elämässään ovat olleet rikokset, tuomiot ja vankeusrangaistusten suorittaminen. Isät kaipasivat tukea ja ohjausta rikollisuuden ja rangaistusseuraamusten isyydelle asettamien haasteiden kohtaamiseen. Kohderyhmästä nousseen tarpeen pohjalta heräsi ajatus Riselle räätälöitävästä isävertaisryhmästä.

Isäryhmä kokoontuu kuusi kertaa ja jokaiselle kahden tunnin kokoontumiskerral-

"Sain vahvistusta ajatukseen, että päihteet pilaavat suhteet lapsiin. Aion pyrkiä siihen päihteettömän isän malliin, koska olen itsekin sellaisen saanut."

"Uusia taitoja, joita voin kokeilla hyödyntää omassa elämässä: siviilissä jos aloin miettiä tällaisia asioita, niin en kestänyt miettiä niitä selvin päin vaan aloin juoda. Nyt minulla on kokemusta siitä, että pystyn käsittelemään samoja asioita selvin päin täällä vankilassa."

le on oma teemansa (isän ja miehen malli, rikosseuraamusaika lapsen silmin, päihteiden käyttö lapsen silmin, kasvatus ja kehitys sekä tulevaisuus). Yhdelle tapaamiskerralle on pyydetty asiantuntijavierailija esimerkiksi sosiaalitoimistosta. Ryhmä on tarjonnut mahdollisuuden vanhemman itsetunnon vahvistamiseen ja kontekstin isyyteen liittyvien asioiden käsittelyyn vertaisten kanssa sellaisessa paikassa, missä se ei muutoin esimerkiksi vankeusrangaistuksen aikana ole luontaista.

MYÖS LAPSEN NÄKÖKULMASTA

Sekä ryhmäläisten että työntekijöiden mielestä toiminta on ollut tärkeää ja vertaisryhmä mielekäs tapa käsitellä vanhemmuuteen liittyviä asioita. Palautteen mukaan ohjattu vertaistuki on kaivattu toiminta- ja tukimuoto rangaistuksen suorittamisen ajalle. Vertaistuen on voinut kuulla muiden kokemuksista ja ymmärtää, että on muitakin samassa elämäntilanteessa olevia. Osallistujien palautteen

mukaan ryhmässä on myös mm. oppinut katsomaan asioita lapsen näkökulmasta ja on oivaltanut, että rangaistuksen suorittamisesta huolimatta voi olla hyvä isä. Työntekijöillä on ollut mahdollisuus oppia suoraan rangaistusta suorittavilta, mitä vanhemmuus heille on.

Kuopion kampuksen isäryhmä pidetään jatkossa kerran vuodessa. Kuopion vankilassa ryhmä toteutetaan kaksi kertaa vuodessa. Isäryhmiä on pidetty IPRA:n alueella myös mm. Mikkelin vankilassa. Kehittämiskeskus Tyynelä on hakemassa Erityisesti Isä -projektilleen jatkorahoitusta.

ANU KUHMONEN JA JUTTA PAANANEN

LISÄTIETOJA

Kuopion yhdyskuntaseuraamustoimisto
rikosseuraamustyöntekijä Tiina Honkonen
p. 044 368 8574
Erityisesti isä -projekti (2013–2016) /
Kehittämiskeskus Tyynelä
johtaja Mari Tuomainen
mari.tuomainen@tyynela.fi p. 040 822 2780